

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1 i člana 65. stav 1. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/16. avgust 2010. godine), člana 8. stav 1. tačka 1.1 Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu (Službeni list Republike Kosovo, br. 12/03. maj 2013. godine), članom 92. stav 3. i članom 114. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebanksarskim finansijskim institucijama (Službeni list Republike Kosovo, br. 11/11. maj 2012. godine), Odbor Centralne banke Republike Kosovo na sastanku održanom 29. novembra 2019. godine usvojio je ovu:

UREDBU O REGISTRACIJI NEBAKARSKIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Cilj i delokrug

1. Cilj ove Uredbe je da definiše uslove, zahteve, postupke i rokove koje treba poštovati za:
  - 1.1 registraciju nebankarskih finansijskih institucija (u daljem tekstu: NBFI) za obavljanje finansijskih aktivnosti;
  - 1.2 izdavanje preliminarnih odobrenja za transakcije za koje je potrebno prethodno odobrenje od strane CBK-a tokom obavljanja aktivnosti od strane NBFI-a;
  - 1.3 obaveze obaveštavanja u CBK-u tokom obavljanja aktivnosti NBFI-a.
2. Ova Uredba se primenjuje na sva lica koja apliciraju za registraciju u CBK, da se bave finansijskim aktivnostima NBFI-a u Republici Kosovo, kao i na sve NBFI koje su registrovane u CBK-u radi poslovanja u Republici Kosovo.

Član 2

Definicije

Svi izrazi u ovoj Uredbi imaju isto značenje kao oni koji su definisani u Zakonu o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, Zakonu o platnom sistemu i/ili kao što je određeno za potrebe ove Uredbe:

1. **Nebankarska finansijska institucija (NBFI)** - pravno lice koje je registrovano u skladu sa važećim zakonodavstvom o privrednim društvima, registrovano od strane CBK za obavljanje aktivnosti dozvoljenih za NBFI, kao što je definisano odredbama Zakona o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i ovom Uredbom.
2. **Elektronski novac** – novčana vrednost sačuvana u elektronskom obliku, uključujući i magnetski oblik, kao što je navedeno u zahtevu prema izdavaocu, koji se izdaje nakon prijema fondova u cilju

obavljanja platnih transakcija i koja se prihvata kao sredstvo plaćanja od strane drugih lica osim izdavaoca elektronskog novca;

3. **Lizing** – finansijska aktivnost definisana Zakonom o lizingu.
4. **Savetnik za investicije** - savetovanje o kupovini i prodaji finansijskih instrumenata (akcije, obveznice privrednih društava i domaćih vlasti, trezorskih zapisa i obveznica izdatih od strane centralne vlade, instrumenata koje izdaje CBK, trgovinskih sertifikata, akcije ili kvote investicionih fondova, kao i drugi finansijski instrumenti, komercijalnih zapisa, akcije ili kvote investicionih fondova, kao i drugih finansijskih instrumenata, uporedivih sa obveznicama i koje se procenjuju kao takve od strane CBK-a) po nalogu klijenta, kao i studija, pripremanje i nadzor nad sprovođenjem investicionog plana pripremljenog za klijenta.
5. **Factoring** – finansijska aktivnosti definisana prema važećoj uredbi CBK-a o faktoringu.
6. **Garancije** – podrazumeva svaki potpisani dokument, bilo fizički ili elektronski, bez obzira na to kako se naziva ili je opisan, koji stvara obavezu za garanta da izvrši plaćanje protiv predstavljenih zahtevanih dokumenata garancijom, sve dokle su oni u skladu sa rokovima i uslovima garancije i jedinstvenim pravilima za garancije prema zahtevu - URDG 758 (Uniform Rules for Demand Guarantees).
7. **Usluga transfera i prijema novca ili platna usluga za plaćanja u zemlji i inostranstvu (platna usluga)** – svaka aktivnost, pojedinačna ili zajednička, koja omogućava izvršenje platnih transakcija, uključujući izdavanje i upravljanje instrumentima plaćanja, one aktivnosti koje omogućavaju plasiranje i povlačenje gotovine, i sve druge funkcionalne usluge koje se odnose na to. Ovaj izraz ne uključuje samo pružanje „on-line“ ili telekomunikacionih usluga.
8. **Platni račun** - račun otvoren u NBFU-u registrovanom za obavljanje platnih aktivnosti i/ili elektronskog novca u ime jednog ili više korisnika platnih usluga, koji se koristi za obavljanje platnih transakcija;
9. **Korisnik platnih usluga** - fizičko ili pravno lice koje koristi ili je koristilo platne usluge u svojstvu platiše i/ili primaoca plaćanja;
10. **Platiša** - lice koje ima platni račun i dozvoljava platni nalog debitovanjem tog računa; ili, kada nema platni račun, lice koja pokreće transfer sredstava u korist primaoca plaćanja;
11. **Primalac plaćanja** – lice koje je namenjeno da bude krajnji korisnik sredstava;
12. **Razmena valuta** - finansijska aktivnost prodaje i kupovine strane valute u gotovini, koju NBFU obavlja u svoje ime i za svoj račun, kontinuirano i u svrhe profita.
13. **Agent** – lice koje je organizovano kao privredno društvo utvrđeno u skladu sa Uredbom CBK o agentima i Podugovaranjem aktivnosti pružaoca platnih usluga.
14. **Vlasnik korisnik** - lice koje poseduje akcije (ima vlasništvo) u NBFU direktno ili indirektno, zajednički ili u saradnji sa drugim licima;
15. **Direktor** - podrazumeva svako lice koje su akcionari imenovali za člana Odbora direktora NBFU-ja.
16. **Nezavisni direktor** - podrazumeva direktora koji je nezavisan od višeg rukovodstva ili osoba povezanih sa višim rukovodstvom.
17. **Povezano lice** – svako lice koje ima najmanje jednu od sledećih odnosa sa NBFU-om:
  - 14.1 svaki viši menadžer NBFU-a;

14.2 svaka osoba koja je brakom ili blazinom srodstva drugog stepena povezana sa višim menadžerom NBFJ-ja.

18. Viši menadžer - izvršni direktor, glavni finansijski službenik, glavni službenik za operacije, glavni službenik za rizik NBFJ-ja kao i svaka osoba koja:

15.1 izveštava direktno odboru ili učestvuje ili ima ovlašćenje da učestvuje u ključnim funkcijama kreiranja politika NBFJ-a, i/ili

15.2 je imenovan za višeg menadžera od strane CBK-a.

19. Kapital ili vlasnički kapital - neto vrednost ili sredstva institucije koja predstavljaju razliku između imovine i obaveza u skladu sa bilansom stanja, koji odražava međunarodne računovodstvene standarde.

20. Lice - podrazumeva svako fizičko ili pravno lice.

POGLAVLJE II. REGISTRACIJA NEBAKARSKIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

Član 3

Registracija i finansijske aktivnosti

1. CBK ima isključivu odgovornost za:

1.1 Registraciju NBFJ-a radi izvršavanja, u skladu sa odredbama ove uredbe, jedne ili više od sledećih finansijskih aktivnosti:

1.1.1 davanje kredita;

1.1.2 lizing - sklapanje sporazuma o zajmu i zakupu;

1.1.3 transfer i prijem novca ili usluga plaćanja za plaćanja u zemlji i inostranstvu (usluga plaćanja);

1.1.4 razmena valuta;

1.1.5 faktoring;

1.1.6 garancije;

1.1.7 savetnici za investicije;

1.1.8 izdavanje elektronskog novca;

1.2 Registracija agenata za NBFJ koji obavljaju aktivnosti usluge plaćanja i/ili izdavanja elektronskog novca.

1.2.1 NBFJ registrovane za obavljanje aktivnosti izdavanja elektronskog novca ne mogu izdavati elektronski novac preko agenata, ali mogu distribuirati i/ili ponovo plaćati sredstva preko jednog ili više agenata koji deluju za njen račun.

2. NBFJ mogu na odgovarajući način da se angažuju u sledeće aktivnosti bez da podležu registraciji:

2.1 usluga plaćanja u vezi sa kreditima koji su dati klijentima;

2.2 Pribavljanje sredstava putem grantova i/ili zajmova od finansijskih institucija koje pružaju finansijsko pozajmljivanje u svrhu pozajmljivanja ili njihovog korišćenja;

- 2.3 pozajmljivanje i plasiranje sredstava na tržišta i institucije koje je licencirala CBK radi upravljanja njihovom likvidnošću; i
- 2.4 pružanje tehničkih, profesionalnih usluga i obuka za njihove klijente o finansijskim uslugama.
3. NBFi registrovani za obavljanje aktivnosti izdavanja elektronskog novca, sa istom registracijom, takođe mogu obavljati aktivnosti platnih usluga uz prethodno obaveštenje CBK-a.
4. NBFi koje vrše aktivnost platnih usluga i/ili izdavanje elektronskog novca, uz prethodno odobrenje CBK-a, takođe mogu obavljati sledeće finansijske aktivnosti dozvoljene za NBFi-e:
- 4.1 davanje kredita pod sledećim uslovima:
- 4.1.1 davanje kredita se ne može finansirati iz sredstava koja se drže na platnim računima korisnika platnih usluga;
- 4.1.2 kredit se daje isključivo u cilju obavljanja transakcija plaćanja i ne može se podići u gotovini;
- 4.1.3 kredit koji se daje za izvršenje plaćanja biće otplaćen u kratkom roku, koji ni u kom slučaju ne može biti duži od dvanaest meseci;
- 4.1.4 kredit se ne daje iz sredstava primljenih ili zadržanih u cilju izvršenja transakcije plaćanja; i
- 4.1.5 ukupan iznos kredita izdatih od strane NBFi-a ni u kom slučaju neće ugroziti zahtevani kapital (regulatorni kapital) i ispunjenje uslova nadzora CBK-a.
- 4.2 razmena valuta;
- 4.3 savetnik za investicije;
5. NBFi koje obavljaju platne usluge i/ili izdavanje elektronskog novca mogu otvoriti račune za plaćanje u ime jednog ili više korisnika platnih usluga. Računi za plaćanje mogu se otvoriti samo ako se ponudi i neki instrument plaćanja.
6. NBFi registrovani za obavljanje aktivnosti izdavanja elektronskog novca ne smeju primati depozite od javnosti ili drugih povratnih sredstava.
7. NBFi koji obavljaju aktivnost usluge plaćanja i/ili izdavanje elektronskog novca takođe se mogu licencirati kao operateri platnog sistema.
8. NBFi, nakon što je registrovan od strane CBK-a, može započeti obavljanje finansijskih aktivnosti za koje je dobio odobrenje od CBK-a.
9. Osim ako je drugačije određeno ovom Uredbom, NBFi koji žele da se angažuju u druge dozvoljene finansijske aktivnosti, osim onih koje su odobrene registracijom ili prethodno odobrene, moraju dobiti prethodno odobrenje od CBK-a.

Član 4

Zahtevi za kapital

1. Minimalni iznos zahtevanog kapitala za registraciju i održavanje za NBFi je kako sledi:
1.1. davanje kredita	– 300,000.00 (tri stotine hiljada) Evra;
1.2. lizing	– 150,000.00 (stotinu i pedeset hiljada) Evra;
1.3. usluga plaćanja	– 125,000.00 (stotinu i dvadeset i pet hiljada) Evra;

- 1.4. razmena valuta – 10,000.00 (deset hiljada) Evra;
  - 1.5. faktoring – 150,000.00 (stotinu i pedeset hiljada) Evra;
  - 1.6. garancije – 150,000.00 (stotinu i pedeset hiljada) Evra;
  - 1.7. savetnici za investicije – 100,000.00 (stotinu hiljada) Evra;
  - 1.8. izdavanje elektronskog novca; – 350,000.00 (tri stotine i pedeset hiljada) Evra
2. NBFi koje žele da se angažuju u više od jedne aktivnosti, minimalni zahtevani i održavani će biti prema utvrđenim zahtevanim iznosima za svaku aktivnost u skladu sa stavom 1. ovog člana. Odredbe ovog stava ne odnose se na NBFi-e registrovane za obavljanje aktivnosti izdavanja elektronskog novca koje takođe obavljaju usluge plaćanja i na NBFi-e registrovane za vršenje usluga plaćanja i/ili izdavanja elektronskog novca koje se takođe angažuju i na aktivnosti davanja kredita u skladu sa odredbama člana 3. stav 4. tačka 4.1 ove uredbe.
  3. Pored kapitala utvrđenog u stavovima 1. i 2. ovog člana, NBFi će imati i dodatni fond za početne troškove, za pokrivanje troškova osnivanja, rada i upravljanja, koji u svakom slučaju neće biti manji od deset posto (10%) kapitala iz stavova 1. i 2. ovog člana. Zahtev za dodatnim fondom iz ovog stava primenjuje se samo na početno apliciranje za registraciju kao NBFi.
  4. CBK, na osnovu procene sistema upravljanja rizikom, podacima o riziku od gubitaka i sistema interne kontrole institucije, može u svakom slučaju zahtevati dodatne nivoe kapitala do 20% (dvadeset odsto) iznad nivoa zahtevanog početnog kapitala.
  5. Ukupni kapital u odnosu na ukupna sredstva NBFi-a ne sme biti manji od 10% (deset odsto). Ovaj stav se ne primenjuje na NBFi registrovane samo u svrhu pružanja aktivnosti razmene valuta.
  6. NBFi registrovane za vršenje aktivnosti usluga plaćanja i/ili izdavanja elektronskog novca, koje zahteva da svoju aktivnost obavljaju preko jednog ili više agenata, mora se ispuniti minimalni iznos kapitala uplaćen u skladu sa stavom 1. ovog člana. u kontinuitetu po 2,000 (dve hiljade) evra za svakog agenta.
  7. Elektro mehanička oprema za realizaciju automatskih transakcija (ATM, platni terminali itd.), za potrebe ove uredbe, ne smatraju se kancelarijama NBFi-a i/ili kancelarijom agenta NBFi-a.
  8. Kapital zahtevan u skladu sa stavom 6. ovog člana se može obezbediti i bankarskom garancijom i/ili neopozivim kreditnim pismom, koje se u ovom stavu naziva „hartija od vrednosti”
    - 8.1. NBFi će obezbediti garanciju u iznosu od 2.000 (dve hiljade) evra za svakog dodatnog agenta.
    - 8.2. Hartije od vrednosti se moraju neprekidno popunjavati za svakog novog agenta za gore navedeni iznos;
    - 8.3. Hartije od vrednosti moraju biti u obliku prihvatljivom za CBK i odrediće CBK kao korisnika u slučaju žalbe na NBFi, kako bi se obezbedilo ispunjavanje obaveza od strane NBFi-a, što se tiče prijema, obrade, prenosa i plaćanja novca u vezi sa platnom uslugom;
    - 8.4. Svako potraživanje protiv instrumenta obezbeđenja može biti predmet administrativnog razmatranja;
    - 8.5. Hartije od vrednosti trebalo bi da budu važeće u periodu ne kraćem od jedne godine.
  9. Isplata minimalnog kapitala i svi naknadni dodaci koji su sa njim u vezi, se trebaju izvršiti u gotovini i praćena je podnošenjem informacije CBK-u u vezi sa izvorom takvog kapitala i bankovnim dokumentom koji potvrđuje isplatu kapitala (ukoliko je primenljivo), kao što je utvrđeno u članu 5. stav 3. tačke 3.3. i 3.4. ove Uredbe.

10. CBK ima pravo da zahteva objašnjenja i dalje provere izvora sredstava, koji će služiti kao početni kapital ili naknadni dodaci kapitala.
11. Izvori sredstava kapitala trebaju biti zakoniti i ne smeju da proizilaze iz javnog duga, kredita i/ili drugih sredstava čije je poreklo protivzakonito.

Član 5

Opšti uslovi za registraciju

1. Oni koji su zainteresovani da se registruju kao NBFi, treba da ispunjavaju sve zahteve u skladu sa Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, koje su potrebne za postupak podnošenja zahteva u skladu sa internim aktima CBK-a. Podnosilac zahteva može da od CBK-a zahteva potrebne obrasce i uputstva za njihovo popunjavanje, samo nakon informativnog sastanka sa predstavnicima CBK-a.
2. Aplikacija se potpisuje od strane osnivačkih akcionara ili njihovog zakonskog zastupnika i dostavlja se CBK-u, uz fizičko prisustvo osnivačkog/ih akcionara ili predloženih zastupnika osnivačkog/ih akcionara NBFi-a. Zahtev se podnosi, zajedno sa celokupnom dokumentacijom koja se zahteva Zakonom o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama i ovom Uredbom.
3. Zahtevi za registraciju kao NBFi moraju biti u pisanom obliku, praćeni ispunjenim obrascima u skladu sa formatom CBK-a i sadržaće sledeću dokumentaciju/informacije:
  - 3.1. Dokumenti podnosioca zahteva (osnivački akt i/ili statut);
  - 3.2. Potvrdu o registraciji poslovanja u kojoj se navodi delatnost/i za koje subjekat/ti zahteva/ju da se registruju u CBK-u;
  - 3.3. Spisak akcionara i stvarnih vlasnika podnosioca zahteva za registraciju kao NBFi, navodeći ime, nacionalnu pripadnost, adresu, poslovni i profesionalni istorijat u poslednjih deset (10) godina, kao i odgovarajuće posjedovanje akcija zajedno sa sledećom dokumentacijom (za glavne akcionare):
    - 3.3.1. Za akcionare koji su, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, organizovani kao privredne organizacije (pravna i/ili fizička lica):
      - 3.3.1.1. Statut i dokumentacija o registraciji poslovanja (za strana pravna lica - pravno podjednaki/ekvivalentni akti u skladu sa stranim zakonodavstvom/nadležnošću);
      - 3.3.1.2. Odluka organa za donošenje odluka pravnog i/ili fizičkog lica, organizovanog kao poslovna organizacija za učešće u kapitalu NBFi-a;
    - 3.3.2. Za fizička lica, koja nisu organizovana kao privredna društva:
      - 3.3.2.1. Identifikacioni dokument izdat od strane države čiji je državljanin predloženi akcionar i tačna adresa prebivališta; i
      - 3.3.2.2. Spisak poslovanja u kojima ima učešće, potvrde o registraciji poslovanja za svaki slučaj i podatke o svim slučajevima nesposobnosti plaćanja i/ili stečaja;
    - 3.3.3. Sledeće potvrde izdate od strane nadležnih organa u skladu sa nadležnošću mesta u kojem akcionar ima prebivalište:
      - 3.3.3.1. Da lice nije predmet krivičnog gonjenja;
      - 3.3.3.2. Da se licu ne sudi za krivična dela;
      - 3.3.3.3. Da lice nije kažnjeno za krivično delo;
      - 3.3.3.4. Od Komore privatnih izvršioca, da lice nije u postupku prinudnog izvršenja neizmirenih imovinskih obaveza.

- 3.3.3.5. Da lice nema lične dosijee o stečaju, o izuzeću od vršenja profesije ili prethodno ili sadašnje učešće na upravnoj funkciji bilo koje korporacije ili drugog organa privrednog društva, koje je predmet postupka nesposobnosti plaćanja
  - 3.3.3.6. Saglasnost/ovlašćenje koje omogućava CBK-u da proveri krivičnu prošlost i pribavi druge informacije u vezi sa podnetim informacijama;
  - 3.3.3.7. Dokumenti zahtevani u skladu sa ovim stavom moraju biti izdati ne ranije od 3 (tri) meseca od dana podnošenja zahteva CBK-u.
- 3.4. Iznos založenog kapitala podnosioca zahteva za registraciju kao NBFI, uključujući dokaz o uplati, kao i dokumentacija o njegovom izvoru:
- 3.4.1. Izjava javnog beležnika akcionara o izvoru plaćenog kapitala i da izvor ovog kapitala nije javni dug, kredit i/ili druga sredstva, čije je poreklo nezakonito.
  - 3.4.2. Za akcionare organizovane kao privredno društvo, izjava javnog beležnika akcionara o izvoru početnog plaćenog kapitala i svim njihovim dodacima tokom odvijanja poslovne delatnosti, se treba priložiti sledeća dokumentacija:
    - 3.4.2.1. Dokaz o izvoru stvaranja kapitala, kao što je izveštaj nezavisnog spoljnog revizora, godišnji finansijski izveštaji, pokloni ili drugi izvori koji će se koristiti za kupovinu akcija podnosioca zahteva;
    - 3.4.2.2. Potvrda izdata od strane nadležnih organa, koja daje podatke o bilansu pravnog lica i o izvršavanju poreskih obaveza.
  - 3.4.3. Za akcionare fizička lica, izjava javnog beležnika akcionara o izvoru početnog plaćenog kapitala i svim njihovim dodacima tokom odvijanja poslovne delatnosti, se treba priložiti sledeća dokumentacija:
    - 3.4.3.1. Dokaz o izvoru stvaranja kapitala kao što su kupovina i prodaja, pokloni, plate, novčani depoziti ili druge potvrde o izvoru stvaranja kapitala;
    - 3.4.3.2. Potvrde koje dokazuju da su ispunjene poreske obaveze;
    - 3.4.3.3. Doprinosi za kapital podnosioca zahteva ne proizilaze iz sredstava javnog duga, bankarskih kredita i drugih sredstava čije je poreklo nezakonito.
- 3.5. Ime, nacionalnost, prebivalište, kvalifikacije i iskustvo direktora i/ili višeg rukovodioca NBFI-a, kojima se treba priložiti sledeća dokumentacija:
- 3.5.1. Odluka organa za donošenje odluka o imenovanju;
  - 3.5.2. Identifikacioni dokumenat;
  - 3.5.3. Dokaz o univerzitetskoj školskoj spremi;
  - 3.5.4. Sledeće potvrde izdate od strane nadležnih organa pod nadležnošću na kome se nalazi prebivalište za direktore, više rukovodioce i (ukoliko je primenljivo) zakonskog zastupnika:
    - 3.5.4.1. Da lice nije predmet krivičnog gonjenja;
    - 3.5.4.2. Da se licu ne sudi za krivična dela;
    - 3.5.4.3. Da lice nije kažnjeno za krivično delo; i
    - 3.5.4.4. Od Komore privatnih izvršioca, da lice nije u postupku prinudnog izvršenja neizmirenih imovinskih obaveza.
    - 3.5.4.5. da lice nema lične dosijee o stečaju, o izuzeću od vršenja profesije ili prethodno ili sadašnje učešće na upravnoj funkciji bilo koje korporacije ili drugog organa privrednog društva, koje je predmet postupka nesposobnosti plaćanja
    - 3.5.4.6. Potvrde o izmirenju poreskih obaveza;
    - 3.5.4.7. Saglasnost/ovlašćenje koje omogućava CBK-u da proveri krivičnu prošlost i;

3.5.4.8. Dokumenti zahtevani u skladu sa ovim stavom moraju biti izdati ne ranije od 3 (tri) meseca od dana podnošenja zahteva CBK-u.

3.6. Poslovni plan sa sledećim sadržajem:

- 3.6.1. Organizaciona struktura podnosioca zahteva za registraciju kao NBFi i nivo odgovornosti;
  - 3.6.2. Finansijske delatnosti koje planira da obavlja, procena tržišta, konkurenti, tržišne karakteristike i trendovi njegovog razvoja;
  - 3.6.3. Šema obavljanja delatnosti i opis mera za zaštitu/obezbeđivanje sredstava klijenta (primenjuje se samo na podnosioca zahteva za registraciju kao NBFi sa delatnošću izdavanja i/ili plaćanja elektronskim novcem);
  - 3.6.4. Identifikacija rizika kojima su izloženi podnosioci zahteva za registraciju kao NBFi, uključujući i kancelarije/agente;
  - 3.6.5. Predviđanje finansijskog stanja podnosioca zahteva za registraciju kao NBFi za prve 3 (tri) godine obavljanja njegove delatnosti nakon registracije (predviđeni finansijski izveštaji);
  - 3.6.6. Izvori finansiranja i struktura sredstava za prve 3 (tri) godine obavljanja delatnosti nakon registracije;
  - 3.6.7. Načela na osnovu kojih je poslovni plan pripremljen;
  - 3.6.8. Informacija u vezi sa kancelarijama u kojima se očekuje da će podnosioci zahteva za registraciju kao NBFi obavljaju delatnosti; i
  - 3.6.9. Predviđanje u veti sa primenom regulatornog i nadzornog okvira za prve 3 (tri) godine obavljanja delatnosti.
  - 3.6.10. Opis tehničke opreme i resursa potrebnih za obavljanje delatnosti, uključujući i odgovarajuće računarske, informacione, računovodstvene sisteme i sisteme za registraciju;
- 3.7. Interni regulatorni akti (interni propisi i/ili smernice), koje su usvojili organi za donošenje odluka o:
- 3.7.1. operativnoj delatnosti podnosioca zahteva za registraciju kao NBFi;
  - 3.7.2. sistemu interne kontrole, uključujući efikasne postupke interne kontrole, a posebno postupke koje agenti koriste (u slučajevima kada podnosilac zahteva predaje zahtev za registraciju za izdavanje i/ili usluge plaćanja elektronskim novcem), za obezbeđivanje usklađenosti sa zakonskim i regulatornim zahtevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
  - 3.7.3. zaštiti potrošača;
  - 3.7.4. upravljanju rizicima;
  - 3.7.5. sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, uključujući i program mera u skladu sa važećim zakonodavstvom;
  - 3.7.6. opisu plana za neprekidnost rada, koji uključuje jasnu identifikaciju kritičnih operacija, efikasan plan za vanredne situacije i postupak testiranja i neprekidnog pregleda ovih planova;
  - 3.7.7. organizaciji, radu i upravljanju sistemima informacionih i komunikacionih tehnologija, uključujući i način zaštite/bezbednosti informacije i podataka o klijentima.
- 3.8. U svakom slučaju kada je podnosilac zahteva strana finansijska institucija koja podnosi zahtev za uspostavljanje NBFi-a na Kosovu, neophodna je izjava nadzornika u matičnoj zemlji, ukoliko je to moguće, da nema nikakve primedbe na uspostavljanje predloženih operacija na Kosovu i da vrši konsolidovani nadzor podnosioca zahteva za registraciju kao NBFi;

- 3.9. Spisak planiranih tarifa za ponuđene proizvode i usluge;
  - 3.10. Dokaz o uplati naknade za registraciju kao NBFI;
  - 3.11. Dodatne informacije, ukoliko CBK to smatra razumnim.
- 4. Institucije koje pružaju usluge plaćanja u inostranstvu, moraju imati sporazume ovlašćenim sa međunarodnim sistemom za elektronske transfere.
  - 5. Zahtevi ovog člana se na prilagodljiv način primenjuju na podnosiocima zahteva za registraciju kao NBFI, za registraciju obavljanjedelatnosti razmene valuta kao jedine delatnosti;
  - 6. Dokumentacija, u skladu sa ovim članom, će biti na jednom od dva službena jezika Republike Kosovo, u originalu ili u overenom primerku. U slučaju dokumentacije koju su izdali odgovarajući zvanični organi stranih država, a ne Republike Kosovo, dokumentaciju mora biti legalizovana od strane odgovornih organa odgovarajućih država.

Član 6

Postupak i uslovi registracije

- 1. CBK, u skladu sa zahtevima ove Uredbe, vrši pregled podnete dokumentacije.
  - 1.1. CBK će, u roku od 90 dana od dana prijema zahteva, izvršiti pregled podnete dokumentacije i u pismenom obliku obavestiti podnosioca zahteva da li je dokumentacija kompletirana ili ne.
  - 1.2. Ukoliko dostavljena dokumentacija nije kompletirana i/ili ne ispunjava uslove utvrđene ovom Uredbom, CBK će obavestiti podnosioca zahteva o svim nedostacima ili neusklađenosti sa odredbama ove Uredbe zajedno sa zahtevom za dodatne informacije ili dodatnim dokumentima koji se zahtevaju. Rok za dostavljanje dodatnih informacija ili dokumenata mora biti najkasnije 90 dana od obaveštenja u skladu sa ovim stavom.
  - 1.3. Ukoliko se dodatne informacije ili dokumenti potrebni u skladu sa tačkom 1.2 stava 1. ovog člana podnesu u roku, CBK će obavestiti stranku da je prijava potpuna.
  - 1.4. CBK obustavlja procedure za pregled aplikacije za registraciju u slučaju da se podaci i/ili dokumentacija potrebna za registraciju ne popuni u roku od 90 dana nakon datuma obaveštenja prema tački 1.2 stava 1. ovog člana. U slučaju prekida postupka razmatranja aplikacije za registraciju, CBK će pismeno obavestiti podnosioca.
  - 1.5. CBK donosi odluku kojom odobrava ili odbija registraciju kao nebankarske finansijske institucije u roku od 90 dana od dana obaveštenja podnosioca prijave da je prijava za registraciju potpuna. O donetoj odluci, CBK će odmah obavestiti podnosioca aplikacije. Uzajamnim dogovorom između CBK-a i podnosioca aplikacije, rok za donošenje odluke prema ovoj tački može se produžiti još za do 90 dana.
  - 1.6. Tokom perioda razmatranja aplikacije CBK može zatražiti dodatne informacije ili određene promene/poboljšanja, ako to smatra razumnim.
- 2. Ako CBK smatra da su podaci navedeni u obaveštenju nepotpuni ili netačni, CBK može preduzeti dalje aktivnosti na verifikaciji informacija.
- 3. Uslovi za odobrenje ili odbijanje registracije:
  - 3.1. CBK donosi odluku o odobrenju registracije ako utvrdi da su ispunjeni sledeći uslovi:
    - 3.1.1. da akcionari imaju dobru reputaciju, legitiman izvor kapitalnih sredstava, da imaju finansijsku mogućnost za ulaganje u planirana sredstva, kao i mogućnost finansiranja za ostvarenje potrebnih finansiranja za održiv nastavak poslovanje institucije;

- 3.1.2. isplaćen iznos zagarantovanog osnovnog kapitala;
  - 3.1.3. kvalifikacije, iskustvo i ugled članova upravnog odbora i viših rukovodilaca da bude pogodan za sprovođenje poslovnog plana kao što je određen u članu 12. ove uredbe;
  - 3.1.4. predstavljeni poslovni plan mora biti realan i konkurentan na tržištu, i očekivano finansijsko stanje predloženog NBFI-ja mora biti zadovoljavajuće.
- 3.2. CBK će odbiti zahtev za odobrenje registracije u sledećim slučajevima:
- 3.2.1. gornji uslovi iz tačke 3.1 stav 3. ovog člana nisu ispunjeni;
  - 3.2.2. jedan od akcionara je bio predmet postupcima za prijavljivanje nesposobnosti isplaćivanja, uključujući zvaničnu administraciju ili stečaj;
  - 3.2.3. ako je poreklo investiranog kapitala nejasno za CBK.
  - 3.2.4. tokom apliciranja dostavljene su lažne/falsifikovane informacije.
- 3.3. Da bi izvršio procene utvrđene u ovom članu, pored razmatranja podnesene dokumentacije, CBK će saradivati i može tražiti informacije od nadzornih organa kolega i institucija specijalizovanih za borbu protiv privrednog kriminala, sprečavanje pranja novca; poreski organi; Autoriteti Konkurencije ili bilo koja druga relevantna lokalna ili međunarodna institucija.
- 3.4. U odluci o odbijanju odobrenja za registraciju navode se razlozi u podršku kojih je odobrenje registracije odbijeno.

Član 7

Karakteristike registracije

1. Registracija se odobrava na neodređeno vreme i nije prenosiva.
2. Nakon registracije, NBFI će započeti svoju aktivnost u roku od 6 (šest) meseci od dana obaveštenja o registraciji. Za NBFI registrovane za obavljanje usluga platnog prometa i/ili izdavanja elektronskog novca, rok za početak poslovanja je 12 (dvanaest) meseci od dana obaveštenja o registraciji.
3. Ako NBFI ne započnu sa radom u rokovima utvrđenim u stavu 2. ovog člana, registracija koju je odobrio CBK biće opozvana. Institucija može ponovo podneti zahtev za registraciju.
4. Potvrda o registraciji NBFI-ja izdaje se u skladu sa Uredbom o izdavanju sertifikata o licenciranju ili registracije finansijskih institucija.
5. NBFI će, pre početka svoje finansijske aktivnosti, obavestiti CBK-a o izvršenim pripremama i spremnosti za otpočinjanje operacija, za stvaranje odgovarajućeg prostora i infrastrukture za obavljanje aktivnosti, uključujući instalaciju operativnog sistema informacione tehnologije.

Član 8

Tarife

1. NBFI koji podnosi zahtev za registraciju treba da plati tarifu za registraciju u skladu sa iznosom koji je odredio CBK. Plaćena taksa neće se vratiti čak i u slučaju odbijanja zahteva za registraciju.
2. Nakon registracije NBFI će platiti ostale tarife prema iznosu koji je utvrdio CBK.

Član 9

Opoziv ili obustava registracije

1. Registracija NBFI se može opozvati samo odlukom CBK-a, iz jednog ili više sledećih razloga:
  - 1.1. ako NBFI nije započeo svoju aktivnost u rokovima utvrđenim u stavu 2. člana 7. ove uredbe ili:
    - 1.1.1. NBFI je prekinuo aktivnosti za koje je registrovan u CBK-u više od 6 (šest) meseci bez prekida;
    - 1.1.2. NBFI registrovan za obavljanje platnih usluga i/ili izdavanja elektronskog novca prestao je da pruža usluge plaćanja i/ili izdavanja elektronskog novca u periodu dužem od jednog (1) meseca, bez prekida;
  - 1.2. postoje verodostojni podaci da su akcionari, direktori i/ili viši menadžeri uključeni u aktivnosti pranja novca ili finansiranja terorizma;
  - 1.3. ako je CBK odobrio plan da NBFI prekine svoje poslovanje na Kosovu i da se pridržavao tog plana;
  - 1.4. ako je NBFI prekršio bilo koju zakonsku odredbu, bilo koji nalog ili propis CBK-a ili bilo koji uslov ili ograničenje koje se odnosi na ovlašćenje izdato od CBK-a, i nakon upozorenja CBK-a;
  - 1.5. ako je NBFI angažovan u nesigurnim ili nezdravim postupcima po nahođenju CBK-a;
  - 1.6. više ne ispunjava uslove pod kojima je registrovan;
  - 1.7. ako je registracija dobijena na osnovu lažnih podataka koje su podnosioci zahteva podneo ili se tiče njih.
2. Registracija NBFI će se opozvati odlukom CBK-a ako se NBFI smatra insolventnom ili se opravdano očekuje da postane insolventna.
3. Za potrebe ovog člana, „insolventni“ znači da NBFI ne plaća svoje obaveze ili vrednost obaveza NBFI-ja prelazi vrednost njegovih sredstava. Vrednost sredstava, obaveza i kapitala NBFI-a određuje se u skladu sa standardima procene i procedurama utvrđenim od CBK-a.
4. CBK kad proceni da je razumno, može odlučiti da obustavi registraciju NBFI-ja. U takvim slučajevima periodi i drugi uslovi koji se odnose na obustavu određuju se odlukom CBK-a.

POGLAVLJE III

TRANSAKCIJE KOJE ZAHTEVAJU PRETHODNO ODOBRENJE

Član 10

Prethodno odobrenje

1. Transakcije NBFI-a za koje je potrebno prethodno odobrenje od CBK-a su sledeće:
  - 1.1. promena imena;
  - 1.2. promene osnivačkog dokumenta i/ili statuta;
  - 1.3. povećanje akcionarskog kapitala;
  - 1.4. smanjenje akcionarskog kapitala;
  - 1.5. sve transakcije i postupci vezani za akcionarskim kapitalom koje donose promenu liste akcionara koji poseduju deset procenata (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili glasačkih prava u NBFI;
  - 1.6. imenovanje direktora i viših rukovodilaca;

- 1.7. proširenje aktivnosti;
  - 1.8. otvaranje i preseljenje kancelarija unutar zemlje;
    - 1.8.1. za potrebe ove uredbe, izmeštanje kancelarija NBFI unutar zemlje znači promenu lokacije odgovarajuće kancelarije na unutar teritorije iste opštine.
  - 1.9. zatvaranje kancelarija unutar zemlje.
  - 1.10. prodaje ili prenosa (celog ili delimičnog) poslovanja (portfelja) NBFI-ja drugom subjektu;
  - 1.11. spajanja i/ili akvizicije;
  - 1.12. raspodela dividende.
2. CBK će odobriti ili odbiti transakciju prema stavu 1. ovog člana u roku od 30 dana od dana ispunjavanja zahteva, podržanu sa dokumentacijom utvrđenom u stavovima 3. i 4. ovog člana.
  3. Za odobravanje transakcija prema stavu 1. ovog člana, NBFI podnosi pismeni zahtev uz sledeću dokumentaciju:
    - 3.1. promena imena:
      - 3.1.1. odluka tela koje donosi odluku; takođe
      - 3.1.2. pismeno obrazloženje za promenu imena.
    - 3.2. promene osnivačkog dokumenta i/ili statuta:
      - 3.2.1. odluka tela koje donosi odluku;
      - 3.2.2. osnivački dokument i/ili izmenjeni statut;
      - 3.2.3. pismeno obrazloženje za izmenu osnivačkog dokumenta i/ili statuta.
    - 3.3. povećanje akcionarskog kapitala:
      - 3.3.1. ako je povećanje akcionarskog kapitala NBFI se vrši iz njegovih unutrašnjih izvora:
        - 3.3.1.1. izjava o izvoru povećanja kapitala;
        - 3.3.1.2. izveštaj spoljnog revizora NBFI-ja za prethodnu godinu;
        - 3.3.1.3. finansijski pregled zadnjeg perioda izveštavanja u CBK-u, koji potvrđuju adekvatnost ovih resursa u strukturi kapitala NBFI-ja.
      - 3.3.2. ako je povećanje osnovnog kapitala NBFI izvršeno iz njegovih spoljnih izvora, primenjuju se zahtevi člana 5. stav 3.3 i 3.4 ove Uredbe.
    - 3.4. smanjenje akcionarskog kapitala:
      - 3.4.1. odluka tela koje donosi odluku;
      - 3.4.2. opis njegovog uticaja ove promene na kapitalne zahteve u skladu sa ovom uredbom;
      - 3.4.3. pismeno obrazloženje za smanjenje osnovnog kapitala akcionara.
    - 3.5. za promenu vlasništva akcionara koji poseduju deset procenata (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili glasačkih prava u kompaniji:
      - 3.5.1. izveštaj akcionarskog društva, u slučaju akcionara organizovanih kao društvo ili CV pojedinih akcionara u obliku CBK-a;
      - 3.5.2. ime, nacionalnost, prebivalište i istoriju poslovanja i profesionalnu istoriju u poslednjih deset (10) godina podnosioca zahteva, i bilo kog korisničkog vlasnika podnosioca zahteva koji bi kao rezultat transakcije indirektno imao korist od pet procenata (5%) ili više kapitalnih interesa NBFI-a, kao i informacije/dokumentacije koja se zahtevaju članom 5 stav 3 pod stava 3.3 ove Uredbe;

- 3.5.3. spisak kompanija u kojima predloženi vlasnici, uključujući vlasnike korisnike (kao što je gore opisano) učestvuju, navodeći nivo takvog učešća i registrovane adrese tih kompanija;
  - 3.5.4. za svako pravno lice revidirani finansijski izveštaji (revidirani ako je primenljivo) za poslednje tri (3) godine;
  - 3.5.5. izvor i iznos sredstava koja se koriste za izvršenje pronevjere kako je utvrđeno u članu 5. stav 3. tačka 3.4 ovog pravilnika; i
  - 3.5.6. u svakom slučaju kada bi kupovina akcija prouzrokovala da NBFI postane zavisni subjekat strane finansijske institucije, izjava odgovornog nadzornog organa matične zemlje da nema prigovora za početak delovanja na Kosovu i da vrši globalni nadzor konsolidovan prema NBFI-u osnovanim na Kosovu, ako je primenljivo;
  - 3.5.7. overeni sporazum, potpisani o promeni vlasništva nad akcijama.
- 3.6. za imenovanje direktora i viših rukovodilaca:
- 3.6.1. dokumentaciju zahtevanu u članu 5. stav 3. tačka 3.5 ove uredbe.
- 3.7. proširenje aktivnosti:
- 3.7.1. odluka tela koje donosi odluku o obavljanju dodatnih aktivnosti;
  - 3.7.2. dokument koji potvrđuje plaćanje dodatnog iznosa minimalnog kapitala (ako je primenljivo);
  - 3.7.3. politike i procedure neophodne za obavljanje dodatne aktivnosti;
  - 3.7.4. poslovni plan prema određivanju u članu 5. stav 3. tačka 3.6 ovog pravilnika i uticaj na ukupno finansijsko stanje entiteta.
- 3.8. za otvaranje i preseljenje kancelarija:
- 3.8.1. odluka tela koje donosi odluku;
  - 3.8.2. opis opravdanja za otvaranje ili preseljenje kancelarije;
  - 3.8.3. pismeno obaveštenje o ispunjavanju tehničkih i bezbednosnih zahteva. U ovom obaveštenju treba da se navedu koraci preduzeti za ispunjavanje ovih uslova, kao i slike koje to dokazuju.
- 3.9. za zatvaranje kancelarija:
- 3.9.1. identifikacija kancelarije koja će biti zatvorena i predloženi datum zatvaranja;
  - 3.9.2. odluka tela koje donosi odluku;
  - 3.9.3. izveštava o razlozima za odluku o zatvaranju kancelarije;
- 3.10. prodaje ili prenosa (celog ili delimičnog) poslovanja (portfelja) NBFI-ja drugom subjektu;
- 3.10.1. odluku tela koje donosi odluku o ovim transakcijama
  - 3.10.2. potpisani sporazum ili nacrt sporazuma između NBFI-a i drugog entiteta.
- 3.11. spajanja i/ili akvizicije:
- 3.11.1. odluka tela za odlučivanje NBFI-a i druge finansijske institucije uključene u delovanje za odobrenje njihove re-organizacije putem spajanja;
  - 3.11.2. sporazuma ili nacrta sporazuma i detaljnog izveštaja o postupku spajanja, koji su potpisali pravni predstavnici institucija uključenih u proces spajanja. Sporazum ili nacrt sporazuma i izveštaj sastavljaju se u pisanom obliku i u skladu sa važećim zakonodavstvom;
  - 3.11.3. nacrt statuta NBFI-a nakon završetka postupka spajanja;

- 3.11.4. strateški i operativni planovi za kompletiranje spajanja, gde se uključuje potrebna analiza akvizicije i predviđanje pregleda spojenih finansijskih izveštaja NBFI;
    - 3.11.5. u slučaju promene direktora i viših rukovodilaca sastavljeni NBFI-a, treba da se dostavi dokumentacija u skladu sa zahtevima za direktore utvrđenim Zakonom o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama i ovu Uredbu;
    - 3.11.6. nova struktura akcionara NBFI.
  - 3.12. raspodela dividende:
    - 3.12.1. odluka skupštine akcionara i odbora direktora o raspodeli dividende;
    - 3.12.2. prognoze u vezi bilansa stanja, pregleda prihoda, osnovnog kapitala, na mesečnoj osnovi u narednih 12 meseci, odražavajući potencijalnu isplatu dividende;
    - 3.12.3. revidirani finansijski izveštaji za prethodnu godinu.
4. CBK može tražiti dodatna dokumenta pored onih navedenih u stavu 3. ovog člana.
5. Zahtev za odobravanje gore navedenih transakcija i dokumentaciju priloženu uz zahtev treba da se podnesu od strane NBFI-a i mora biti na jednom od dva zvanična jezika Republike Kosovo, u originalu ili u overenoj kopiji. U slučaju dokumentacije koju su izdale nadležne službene vlasti u stranim državama, različitih od Republike Kosovo, dokumentacija takođe mora da bude legalizovana od odgovornog organa odgovarajućih država.
6. CBK će odobriti zahteve podnesene od strane NBFI-a za transakcije iz stava 1. ovog člana, samo ako su ispunjeni dole navedeni kriterijumi:
  - 6.1. promena imena:
    - 6.1.1. predloženo novo ime NBFI-ja biće u skladu sa Zakonom o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama, Zakonom o Privrednim Društvima i Zakonom o Upotrebi Jezika.
  - 6.2. promene osnivačkog dokumenta i/ili statuta:
    - 6.2.1. promene nisu u suprotnosti sa važećim zakonodavstvom, zavisno za koje promene je reč.
  - 6.3. povećanje akcionarskog kapitala:
    - 6.3.1. legitiman izvor kapitalnih sredstava
  - 6.4. smanjenje akcionarskog kapitala:
    - 6.4.1. uticaj ovog smanjenja na NBFI, uključujući, ali ne ograničavajući se na uticaj koji smanjenje može imati na finansijsku održivost NBFI-ja, vlasničku strukturu NBFI-a i pogodnost akcionara.
  - 6.5. transakcije i delovanje u vezi sa akcionarskim kapitalom koje donose kod promene liste akcionara koji poseduju deset procenata (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili glasačkih prava u društvu:
    - 6.5.1. predložena akvizicija procenjuje se prema istim kriterijumima koji se primenjuju na odobravanje jednog zahteva za registraciju NBFI-a u pogledu akcionara, uključujući, ali ne ograničavajući se na očekivane efekte predložene akvizicije na finansijsku održivost

NBFI-a, strukturu posedovanja NBFI-ja. i uticaj koji ova akvizicija može imati na nadgledanju NBFI-a od strane CBK-a.

6.6. imenovanje direktora i viših rukovodilaca:

6.6.1. primenjuju se kriterijumi određeni u članu 12. ove uredbe;

6.7. proširenje aktivnosti:

6.7.1. kriterijumi podneseni za registraciju NBFI-ja će se shodno primenjivati prilikom i u slučaju zahteva za odobrenje dodatne aktivnosti NBFI-ja, zavisno od dodatne aktivnosti za koju se zahteva odobrenje.

6.8. otvaranje i preseljenje kancelarija unutar zemlje:

6.8.1. uticaj otvaranja ili preseljenja u zajednici u kojoj se kancelarija nalazi ili će biti smeštena;

6.8.2. NBFI treba da pruži CBK-u dovoljno informacija i činjenica da je kancelarija spremna da vodi svoje delatnosti što se tiče tehničkih i bezbednosnih uslova uključujući računarski sistem, osoblje, obezbeđenje itd.;

6.8.3. CBK ima pravo da naredi obustavu aktivnosti u odgovarajućoj kancelariji čak i nakon odobrenja ako utvrdi da nisu ispunjeni tehnički i bezbednosni uslovi za vršenje finansijske aktivnosti.

6.9. zatvaranje kancelarija unutar zemlje:

6.9.1. CBK prihvata da je širenje ili smanjenje kancelarijske mreže poslovna odluka samog NBFI-a. Međutim, CBK može privremeno odložiti NBFI za najviše 30 kalendarskih dana u zatvaranju kancelarije ukoliko bi po presudi CBK-a, zatvaranje kancelarije imalo značajan štetni uticaj na pristup finansijskim uslugama u zajednici koja se uslužuje iz te kancelarije

6.10. prodaja ili prenosa (kompletnog ili delimičnog) portfelja poslovanja NBFI-a drugom subjektu:

6.10.1. uticaj prodaje ili prenosa poslovanja (portfelja) na klijente NBFI;

6.10.2. uticaj prodaje ili prenosa poslovanja (portfelja) na finansijski položaj NBFI;

6.10.3. prodaja ili prenos posla (portfelja) ne dovodi do protiv kurentnog efekta;

6.11. spajanja i/ili akvizicije:

6.11.1. spajanje ili akvizicija ne ugrožava finansijski položaj spojenog NBFI;

6.11.2. NBFI ima sistem organizacije, upravljanja, odlučivanja i informacione tehnologije koja omogućava potpunu integraciju konsolidovanog ili prisvajanja NBFI-ja na takav način da ne ugrožava njeno funkcionisanje;

6.11.3. spajanje ili kupovina je ekonomski obrazložena;

6.11.4. spajanje i/ili prisvajanje ne daju protiv konkurentski efekat;

6.11.5. odgovornost NBFI-a je da pribavi odobrenje od drugih vlasti koje će možda biti potrebno pre nego što se transakcija završi.

6.12. raspodela dividende.

6.12.1. uticaj raspodele dividende na NBFI, uključujući ali ne ograničavajući se na očekivane efekte na finansijsku održivost NBFI-ja.

7. CBK tokom odlučivanja za odobravanje ovih transakcije, razmotriće i druge kriterijume u funkciji postizanja svojih ciljeva kako je utvrđeno u važećem zakonodavstvu.

POGLAVLJE IV TRANSAKCIJE KOJE ZAHTEVAJU OBAVEŠTENJE ZA CBK

Član 11

Zahtev za obaveštenje o promenama NBFI

1. NBFI će obavestiti CBK o sledećim transakcijama u roku od 30 dana od njihovog nastanka:
  - 1.1. svaka promena vlasništva akcionara koji poseduju manje od deset odsto (10%) kapitala;
  - 1.2. ostavke direktora i viših rukovodilaca;
  - 1.3. ponovno imenovanje direktora i viših rukovodilaca;
  - 1.4. promene u organizacionoj strukturi, ukoliko se ova promena ne odražava u statutu NBFI-a, direktora ili višeg menadžera.
2. NBFI će odmah obavestiti CBK o događajima operativnog rizika ako se dogodi bilo koji od sledećih događaja:
  - 2.1. finansijski gubici nastali kao posledica krađe, finansijske prevare ili drugih sličnih slučajeva, koji predstavljaju gubitak za NBFI u iznosu većem od 1.000 evra (hiljadu evra);
  - 2.2. događaji koji rezultiraju ozbiljnim oštećenjem ili gubitkom važnih podataka NBFI-a, njegovih knjiga, prekidom rada duže od tri sata u dve ili više kancelarija ili prekidom poslovanja duže od pet sati u kancelariji koja utiče na normalno poslovanje NBFI-ja;
  - 2.3. ako su ekskluzivne informacije NBFI-a ukradene, prodane ili objavljene bez odobrenja NBFI-ja ili bilo koje izgubljene informacije koje mogu štetiti finansijskoj stabilnosti NBFI-ja;
  - 2.4. učestalo kršenje pravila koje primenjuje viši menadžment.

POGLAVLJE V ORGANIZOVANJE, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE NEBANKARSKIH FINANCIJSKIH INSTITUCIJA

Član 12

Upravljanje u NBFI

1. NBFI će postupati u skladu sa prihvaćenim principima dobrog upravljanja kako bi osigurao da se poslovanje institucije odvija na siguran i zdrav način. Upravljanje u NBFI trebalo bi da bude u skladu sa Zakonom o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama kao i ovom Uredbom.
2. Kao što je utvrđeno u članu 97. stav 1. Zakona o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama, NBFI treba da imaju upravni odbor koji se sastoji od najmanje 3 (tri) člana, od kojih je većina nezavisni i ne izvršni direktor.
3. Direktori i viši rukovodioci moraju ispunjavati kriterijume „povoljan i potreban“ kako se to zahteva od CBK-a.

4. Direktori i viši rukovodioci nebankarske finansijske institucije moraju da ispunjavaju najmanje sledeće kriterijume:
  - 4.1. poseduje univerzitetsku diplomu ekonomije, prava ili druge relevantne oblasti;
  - 4.2. imaju najmanje 3 (tri) godine profesionalnog iskustva u bankarskom i/ili finansijskom sektoru ili u bilo kojoj drugoj oblasti koju CBK smatra prikladnom;
  - 4.3. imaju visoku etičku i profesionalnu reputaciju;
  - 4.4. da nisu smenjeni sa pozicije u finansijskoj instituciji od strane CBK-a;
  - 4.5. nije osuđen od strane krivičnog suda za krivično delo za koje je izrečena kazna zatvora u trajanju od jedne godine ili više, za koju nije određena opcija novčane kazne;
  - 4.6. lice koje nije osuđeno za privredni zločin ili nije proglašeno krivim za krivična dela u skladu sa Krivičnim zakonikom;
  - 4.7. lice kome se, prema sudskoj odluci, uskraćuje vršenje poslova u okviru ovlašćenja propisanih direktorima i višim rukovodiocima;
  - 4.8. da ga nadležni organ nije isključio ili suspendovao iz prakse u profesiji na osnovu ličnog kršenja zakona;
  - 4.9. nisu prouzročili ili bili odgovorni za bankrot nijednog entiteta koji obavlja privrednu aktivnost;
  - 4.10. nisu bili podložni postupcima prijavljivanja insolventnosti, uključujući zvaničnu administraciju ili stečaj, i oslobođeni su plaćanja neplaćenih bivših imovinskih obaveza.
5. U izuzetnim okolnostima, nakon što se zadovolji kvalifikacijama, profesionalnim iskustvom i ponašanjem osobe, CBK može osloboditi direktora ili višeg rukovodioca iz odredbi pod stava 4.10 stava 4 ovog člana.
6. NBFI koje obavljaju samo aktivnosti menjanja valuta mogu imati upravljanje organizovano u skladu sa statutom institucije.
7. Rukovodioci institucija koje obavljaju poslove sa razmene devizne valute moraju imati najmanje srednju stručnu spremu i znanje o deviznoj delatnosti.
8. Odbori Upravnih Odbora NBFI-a će se sastojati samo od članova Odbora Direktora, sa izuzetkom Komisije za Reviziju u kojoj najmanje jedan član ovog odbora mora biti spoljni ekspert u oblasti računovodstva ili revizije.
9. CBK može tražiti od NBFI-a da imaju dodatne komisije osim onih predviđenih Zakonom o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama
10. NBFI mogu osnovati dodatne komisije osim onih koji su navedeni u Zakonu o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama kao i druge komisije u okviru višeg rukovodstva.

POGLAVLJE VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13

Drugo

1. NBFi ili njihovi agenti nisu dozvoljeni da vrše identifikacione reklame za instituciju pre registracije/odobrenja od strane CBK-a.
2. CBK može obaviti inspekciju umesto NBFi-a ili njihovih agenata na licu mesta pre početka aktivnosti za koju je registrovan. Svrha ovog ispitivanja je da proceni da li je predmetna kancelarija stvorila uslove da ispuni obaveze utvrđene tehničkim i bezbednosnim uslovima prostorija u kojima će NBFi vršiti svoju delatnost.
3. CBK može u bilo kojem trenutku da izvrši inspekciju kancelarija/agenata koji vrše finansijske aktivnosti u svrhi verifikacije ispunjavanja uslova i zahteva utvrđenih zakonom i ovom Uredbom.
4. NBFi moraju svoje registracije iz CBK-a postaviti na istaknuto mesto u njihovoj/im kancelariji/ama.
5. U slučaju zahteva za druge delatnosti NBFi-a predviđenih Zakonom o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama biće primenjene odredbe usklađivanja ove Uredbe.

Član 14

Primenljive uredbe

1. Sledeće Uredbe CBK-a primenjuju se usklađeno (sa neophodnim izmenama) na NBFi, dok se ne odredi promena od strane CBK:
  - 1.1. Uredba o akreditivu i bankarskoj garanciji;
  - 1.2. Uredba o Sistemu Standardnih Brojeva Bankovnih Računa.
  - 1.3. Uredba o elektronskim instrumentima plaćanja
  - 1.4. Uredba o minimalnim bezbednosnim zahtevima;

Član 15

Primena popravnih mera civilne kazne

Svako kršenje odredbi ove Uredbe podleže popravnim merama i administrativnim kaznama kako je utvrđeno u Zakonu o Centralnoj Banci Republike Kosovo, Zakonu o Bankama, Mikrofinansijskim Institucijama i Nebankarskim Finansijskim Institucijama i Zakonu o Platnom Sistemu.

Član 16

Opozivanje

Stupanjem na snagu ove Uredbe opoziva se Uredba o registraciji, nadgledanju i radu nebankarskih finansijskih institucija koju je odobrene od strane Odbor Centralne Banke 28. maja 2015. godine.

Član 17
Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 1. januara 2020. godine.

Flamur Mrasori

Predsednik Odbora Centralne Banke Republike Kosovo